

Reforma nastavnih planova i programa

Drugo fokusno područje: Osavremenjivanje nastave historije (udžbenici i nastavni plan i program

Opravdanost

Samo postojanje tri različite i, uglavnom, međusobno suprotstavljene verzije historije u nastavnom planu i programu u BiH, predstavlja znatnu prijetnju mogućnosti zajedničkog osjećaja građanske svijesti i buduće društvene povezanosti u BiH. Ova situacija se, najevidentnije, manifestira u bosanskohercegovačkoj industriji udžbenika historije, gdje izbor i sadržaj udžbenika ostaju i dalje veoma politizirani. Mada se situacija malo poboljšava objavljivanjem svake nove generacije udžbenika historije, oni su, nerijetko, obilježeni uvredljivim rječnikom i etničkom netolerancijom i aktivno promoviraju suprotstavljene predstave o žrtvama. Prepoznajući važnost nastave historije u postkonfliktnom društvu i ulogu historije kao ključne komponente ljudskog identiteta, Misija je surađivala s drugim međunarodnim organizacijama, posebno sa Vijećem Evrope i Georg Eckert Institutom za međunarodno istraživanje udžbenika, na osavremenjivanju nastave historije, kroz poboljšanje udžbenika korištenih u školama u BiH.

Osnova

Međunarodna zajednica i ministarstva obrazovanja u BiH su se, od 1999. godine, bavila pitanjima reforme nastave historije u BiH. Brojni primjeri pozitivnog razvoja događaja, desili su se kao rezultat ovih napora. Uz podršku Misije, grupa lokalnih stručnjaka razvila je Uputstvo za pisanje udžbenika i ocjenjivanje udžbenika historije za osnovne i srednje škole, koje su usvojila sva ministarstva obrazovanja. Značajne promjene pojavile su se u ograničenom broju oblasti, što je dalo potvrdu Uputstvu, kao izvoru napretka. Nova, i suštinski unaprijeđena generacija udžbenika, sada je objavljena u skladu s Uputstvom, dok je, kao rezultat zajedničkog napora Vijeća Evrope i OSCE-a, napisan, objavljen i isporučen u škole Priručnik za nastavnike o nastavi savremene historije u školama. Priručnik pomaže nastavnicima da razumiju metodičke i pojmovne promjene, koje su se desile kod novih udžbenika, prateći evropske trendove nastave historije u zadnjem desetljeću.

Sadašnje aktivnosti

Gradeći i učvršćujući ova postignuća, Misija je pokrenula trogodišnji vanbudžetski projekt, koji finansiraju Francuska, Austrija, Mađarska, Švicarska i

Fondacija otvoreno društvo. Naziv projekta je Historija za budućnost - kroz obrazovanje ka pomirenju, kojim se nastoje utemeljiti zajednički principi i standardi u nastavi historije u cijeloj BiH, osiguravajući zajedničku osnovu znanja, kulture i vrijednosti za sve učenike. Ovim se, principijelno, promoviraju društveno jedinstvo i vizija mirne budućnosti za državu.

U BiH su, u 2010. godini, održana četiri regionalna foruma za historiju (Sarajevo, Banja Luka, Lukavac, Čapljina), kako bi bili razmotreni regionalni i međunarodni primjeri reformiranja nastave historije, inovirana metodologija, te sadašnja situacija kod izučavanja historije u regiji i Bosni i Hercegovini.

Ministarstva obrazovanja imenovala su stručnjake iz oblasti historije, u okviru svoje nadležnosti, kako bi oformila stručno tijelo – Odbor za reformiranje nastave historije u Bosni i Hercegovini, koji će, u 2011. godini, raditi na reviziji nastavnog plana i programa, uspostavi standarda i veza sa partnerskim ustanovama u inozemstvu, posebno onima sa velikim iskustvom u procesu reforme obrazovanja.